

Nikola Šimić Tonin

KRUH NA STOLU

Ni za jedan razgovor nisam si uzeo više truda u pripremi za razgovor, kao za ovaj, znajući koga imam pred sobom, umjetnika vrijednoga osobnoga odziva, čovjeka koji sustavno radi na sebi, znalca koji obogati spoznajom drugog i drugačijeg kuta gledanja, usustavljenim znanjem.

Nakon razgovora s Vama čovjek ode obogaćen novim spoznajama, neizgubivši dragocjeno vrijeme, jer toliko vrijeme vodim s Vama, Radom Zrilićem uzgredne razgovore koji su vodili i slutili neupitno ovaj sada razgovor.

1. Što je po Vama prostor, jedan od najvažnijih pojmova filozofije, fizike, matematike i likovne umjetnost? Zadržimo se na jednome konkretnijem određenju prostora – osobnom umjetničkom prostoru.

Nisam siguran što se ovdje točno pita, uzmimo da je riječ o „vremenu i prostoru“ koji nam je dat kao jedinkama, odnosno vremenu svjesnog života određene jedinice na određenom prostoru, gdje je već „bačen na svijet“, mjereno ljudskim mjerilima sekunde, minute, dana, godine...

U tom smislu, svako djelo govori o autoru, vremenu i prostoru gdje i kada nastaje i konačno nužno govori o onomu kako bi „trebalo/moglo“ biti...

2. Nije – je, umjetnost ono što zahtjeva interpersonalni prostor, interakciju mnoštva individua koje dijele istu stvaralačku namjeru i kreću se ka istome cilju – kreiranju kulturnog prostora u kojem je protok kreativnosti i ideja beskonačan?

Jedan od radova koje sam izradio nosi naziv „Kruh na stolu“ i prikazuje izdubljeni kruh na stolu tako da se čini da je unutar kruha mračno i nedokučivo dok su mrvice razbacane po stolu...osnovna ideja jest kako mi ne jedemo kruh već „kruh jede nas“...

Želim reći sljedeće; ne živimo mi Život, Život „živi“ nas, odnosno mi jesmo jedno s njim ali u isto vrijeme smo i njegov „alat“ pa je onda sve što kreiramo rezultat „unutarnje nužnosti“ kako to Kandinsky kaže. Osobno volim reći „ne bavim se ja slikarstvom, slikarstvo se bavi mnome...“

U tom smislu svi smo „isti“...

3. Koliko je hibridan današnji likovni prostor kada vladamo spoznajom da granice čovjekovoga poimanja prostora nisu konačne?

Ovdje opet nisam siguran što se točno pita, no nameće se sljedeće: nama kao fizičkom entitetu, smiješnom ljudskom biću, nije moguće doći do odgovora...propitivati možemo, ali kako je moguće pojavljivanje novog bića, njegov „postanak“, kao i njegov „nestanak“...mi taj odgovor nemamo...

4. Koliko je značajan segment suvremene urbane kulture, i kakav je Vaš uvid u aktualnu likovnu produkciju s posebnim osvrtom na grad Zadar, imena koja se neizostavno nameću?

Ne bih sebe nazvao poznavateljem „aktualne“ likovne produkcije u smislu ovdje i sada, no, relevantnim i vrijednim može se nazvati sve ono što „vrijedi“, bez obzira na mjesto i vrijeme nastanka...sve ostale podjele nemaju opravdanja...

5. Koliko je ova sredina umjetnički katalizator u profiliranju visokih stručnih standarda u umjetničkoj oblasti, zadarskoj umjetničkoj zbilji i šire, umjetničko – kritičkog pogleda zahvaćene Hrvatske?

Jednom sam u literaturi naišao na lijepo tumačenje plemenitosti; plemenit je onaj tko od sebe traži više...okolina-nekakva, jest uvijek tu, može olakšavati ili otežavati objektivno govoreći, ali čovjek mora/treba biti ono što jest bez obzira...

6. Koliko, u prkos ekonomskoj krizi i nedostatku odgovarajuće kulturne politike na prostorima koji su nam stalno pred očima, prati, karakterizira, otvorenost duha, želja za istraživanjem, vizualno bogata i trajno – vrijedna autorska umjetnička rješenja?

Svaka dostignuta razina (stvaralaštvo, industrija, politički odnosi etc...) mora se napuštati u korist novog istraživanja i konstrukcije na dobrobit čovjeka i života. To razumijeva slobodu na osobnoj razini kao i elemente političke slobode u kontekstu društvenog uređenja.

Bilo bi potrebno puno skepse i kompromisa, dalekovidnosti i strpljenja za razumno postupanje tijekom vremena kako bi se život neke zajednice doveo na nove točke svijesti i životnih praksi koje bi bile za čovjeka, za život...

7. Pitanje kapaciteta suvremenoga umjetničkoga izričaja u specifičnim društveno – kulturnim okolnostima ovog podneblja?

Mislim da je odgovorom na prethodno pitanje to već odgovoreno...

8. Što je po Vama umjetnik? Kako po Vama treba komunicirati sa svijetom: u svakodnevnome životu, i dok stvara djela likovne umjetnosti?

Osobno ne koristim riječ „umjetnik“ jer s jedne strane zvuči pretenciozno a s druge izlizano...preferiram riječ „autor“ (od „auctor“=“proširivatelj svijeta“; Jose Ortega Y Gasset) i na tom tragu mogu reći da shvaćam življenje i stvaranje kao jedno...

9. Koliko neoborivo stoji Tolstojeva definicija umjetnosti: Dobro, istinito, i lijepo?

Ovdje je nemoguće „odgovoriti“...koliko svjesnosti o sebi i akciji/djelovanju je potrebno za početak, a zatim u izvedbi biti čist „od glave do vrhova prstiju“, koliko se možemo „maknuti s puta“ radu koji navire kao rezultat „unutarnje nužnosti“ kako bi on bio „čist“ i „zakonotvoran“...

10. Koliko je, ili uopće, je li, slikarstvo umjeće koje pomoću linija i boja daje na plošnoj podlozi prikaz pojava viđenih u stvarnosti?

Stvarnost? Osjetila koja imamo nude nam „stvarnost“, no ona je već ponuđena, od strane Boga, Bitka, Prirode, Života...kako tko voli...jesmo li pozvani preslikavati što vjernije ono što se nudi kao postojeće ili možemo/trebamo stvarati „svoje“, što bi nas potvrdilo kao misleća i svjesna bića? Smatram kako su tu uvijek samo tri pitanja i to ovim redom; „zašto“, „što“, pa tek onda „kako“...to što smo u pravilu izgubljeni u onom „kako“ to je nešto drugo...

11. Jesu li umjetnici od ovoga svijeta? Koliko jesu – nisu, za ovaj svijet?

Koliko je istinski umjetnik sam, u ovoj ljudskoj vrevi: za kruhom, vlašću, slavom... samiji? Koliko drugčije može i zna, treba... a da to ne doživi kao nevolju, kaznu, slabost? Koliko svojim životom umjetnik pomiče umjetnost. Treba li živjeti bezimen i nezamjetan?

Ne postoji „umjetnik“ koji bi bio sam, kao da je on tu nešto „poseban“... „radikalna samoća“ jest pozicija čovjeka uopće...svatko je pozvan organizirati življenje u svim njegovim segmentima kad je riječ o funkcionalnim elementima koji služe održanju tijela i svim njegovim funkcijama u konkretnom vremenu i konkretnom prostoru. Povrh toga, ukoliko netko hoće i može dati u kontekstu „postkonvencionalnog“ mičući se povremeno od stabala da bi gledao „šumu“ i ostavljao privremeno i povremeno „sadašnjost“ kao „prošlost“ kako bi izvidio moguću „budućnost“- to je potreba i pojedinca i zajednice...

12. Koliko kroz umjetnost želite izaći iz ustaljenog klišeja ponašanja i mišljenja? Koliko se sami sklanjate u kreativne osame?

Konvencije i ustaljeni obrasci nude određeni odgovor, ali nisu neupitni...svijet je uvijek u „bijegu“ te je svaki pokušaj da se nudi isti odgovor na nove situacije zapravo pokušaj „konzerviranja“ „sadašnjosti“ što nije moguće...uostalom, netko je negdje kazao „moramo se stalno mijenjati kako bismo ostali isti“...

13. Što bi Rade Zrilić rekao o svome umjetničkome izričaju? Koliko je Vaša umjetnost contemporary art? Što u umjetnost donosi vrijeme u kojem živimo?

Što bih rekao o samome sebi? Ništa. Radovi su tu, oni se nude, u tišini.

PR
DIOGEN pro kultura
<http://www.diogenpro.com>